

МОВА ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

Єва Бесчастна,

студент 1 курсу ФФСК

Науковий керівник: **Ю.П.Прядко**, к.філол.н., доц.

НЕОЛОГІЗМИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Кінець ХХ – початок ХХІ століття став новим етапом розвитку словникового складу англійської мови. Людство вступило у новий етап науково-технічного прогресу, який номінується інформаційною революцією. В умовах кардинальних змін у значній мірі зросли темпи збагачення словникового складу різних мов, зокрема англійського, який переживає у наш час «неологічний бум».

Актуальність нашого дослідження вбачаємо у необхідності виявлення загальних тенденцій розвитку та поповнення словникового складу сучасної англійської мови. Мета роботи – визначити найбільш лексично-насичені сфери суспільно-політичного життя англосмовної картини світу.

Для досягнення поставленої мети нами передбачається вирішення наступних завдань: визначити поняття мовної картина світу як частини національної культури та з'ясувати семантичні особливості неологізмів англосмовної картини світу.

Предметом дослідження є неологізми сучасної англійської мови кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Аналіз наукових матеріалів показав, що причиною появи неологізмів є суспільний лад і науково-технічний прогрес: поява нових соціально-економічних реалій, відкриття у галузі техніки, досягнення у сфері культури. В останні десятиліття до таких сфер відносяться сфери економічного та суспільно-політичного життя. Саме ці сфери і є тими самими «лексичними згустками», в яких «народжуються» нові слова та словосполучення. В нашому дослідженні ми розкрили загальні тенденції розвитку словникового складу сучасної англійської мови, визначили теорії мовних картин світу, оскільки в результаті зросту словникового складу змінюється й мовна картина світу. Як зазначила І. А. Живіцька у своїй роботі «Мовна картина світу як відображення реальності»: «Картина світу – це результат обробки інформації про середовище і людину. Як глобальний образ, вона являє собою основу світобачення, світовідчуття і реалізується в різноманітних формах людської поведінки, до яких належить і людська мова» [1, с. 21].

Сучасний склад англійської мови невпинно зростає і цьому процесу передують багато факторів, а саме: розвиток суспільства в цілому, технологічний бум, який змінив і продовжує змінювати всі сфери суспільства, нескінчений розвиток бізнес середовища, а також зміни у ІТ-технологіях, які ділять між собою ланки програмування та боротьби із всіма видами хакерства. Ми бачимо, що англійська мова – це постійний рухливий пласт, який реагує на всі зміни, які відбуваються у суспільстві, доказом чого виступають новоутворення, які й відображають ці зміни.

В ході дослідження нами були виявлені п'ять макрогруп англосмовної

картини світу, які також були розподілені на певні мікрогрупи. Аналіз показав, що найбільш репрезентативною макрогрупою виступає *CULTURE* (150 слів), що вказує на зміни у культурній сфері нашого суспільства. Другою за нашою кількісною ієрархією виступає макрогрупа *COMPUTERS* (115 слів), що, безумовно, є відображенням «технологічного прориву», де відстежуються найновітніші зміни у даній сфері, і, як результат, у мовній свідомості. На третьому місці нашого дослідження знаходиться макрогрупа *BUSINESS* (70 слів), яка репрезентує зміни у бізнес-середовищі. Четверта макрогрупа – *SOCIETY* (25 слів), яка показує розвиток словникового складу стосовно соціальних зв'язків та відношень у сучасному суспільстві. На п'ятому місці виступає макрогрупа *TECHNOLOGIES* (20 слів), що фіксує найновітніші зміни у технологічній сфері, зокрема у програмуванні та боротьбі із хакерством.

Таким чином, у представленому матеріалі лексико-фразеологічних інновацій, нами було приділено увагу соціально-культурним параметрам, в яких репрезентуються мовні одиниці сучасної англійської мови. В результаті дослідження ми дійшли висновку, що найбільш поширеними сферами лексичного зросту виступають мегагрупи культура, комп'ютери, бізнес, соціологія та технології. Кожна з цих мегагруп мала у своєму складі мікрогрупи, які відображали мікроконцепти представленої сфери. Фактичний матеріал дає підстави вважати, що головною макрогрупою англійської картини світу виступає *CULTURE*, оскільки культурологічний фактор виступає первинним елементом у створенні соціально-культурних інновацій у різних сферах сучасного життя людини.

Зауважимо також, що впровадження Інтернету особливо відчутне у всіх сферах, особливо це стосується макрогрупи *BUSINESS*. Наголосимо, що інноваційні мовні процеси, що відбуваються у різних сферах сучасного життя людини, характеризують значні зміни, спричинені глобалізацією, євроінтеграцією тощо.

Суспільно-політична сфера залишається найбільш важливою складовою у поповненні та зміні словникового складу сучасної англійської мови, вона є джерелом нових словотворчих моделей та елементів. Мовні інновації даної сфери свідчать про зростання впливу на мову таких соціокультурних факторів, як етичність, вік, стиль життя, цінні орієнтації людей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Живіцька І. А. Мовна картина світу як відображення реальності / І. А. Живіцька // Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету. – 2010. – Вип. 4. – С. 20 – 25.
2. Ребет Лев. Теорія нації. Рідкість / Упоряд. М. Стасюк // Лев Ребет. – Львів : Всеукраїнський політичний журнал «Державність», 1997 – 192 с.
3. Perry John From Worlds to Situations // Philosophy, Language and Artificial Intelligence / John Perry. – London : Dodrecht, 1988, С. 305 – 331
4. Wierzbicka Anna Semantic, culture and cognition : universal human concepts in culture-specific configurations / Anna Wierzbicka. – New York : Oxford University Press, 1992. – 487 p.